

Sprawozdanie
z realizacji procesu ankietyzacji i hospitacji
na Politechnice Rzeszowskiej w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015

Jednym z zadań wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia realizowanym na Uczelni jest budowanie kultury ewaluacyjnej w środowisku akademickim poprzez poddawanie ocenie procesu jakości dydaktyki na podstawie opinii wyrażanych przez studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych.

Ważna w ewaluacji procesu kształcenia jest kwestia poufności w procesie zbierania danych i publikowania informacji, dlatego na Politechnice Rzeszowskiej narzędziem wykorzystywanym do oceny jakości zajęć dydaktycznych oraz do oceny prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich są anonimowe ankiety¹.

Zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem w semestrze letnim roku akademickiego 2014/2015 przeprowadzono ankietyzacje i hospitacje. Ocenie poddano nauczycieli akademickich i moduły zajęć. W ankietach większość wydziałów skorzystała z pytań podstawowych zatwierdzonych przez UKZJK za wyjątkiem Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa (RM), Wydziału Zarządzania (RZ) oraz Wydziału Chemicznego (RC).

Na Wydziale Chemicznym (RC):

- a) rozszerzono ankietę nauczyciela akademickiego o pytanie *Czy Pan/i korzystał/a z konsultacji?*,
- b) przeprowadzono ankietę organizacji studiów rozszerzoną o pytanie dodatkowe *Czy laboratoria dydaktyczne są wyposażone w odpowiedni sprzęt umożliwiający bezpieczne prowadzenie zajęć?*, oraz
- c) ankietę oceny pracownika niebędącego nauczycielem akademickim wzbogaconą o dodatkowe pytanie *Czy pracownik techniczny jest taktowny i życzliwy?*

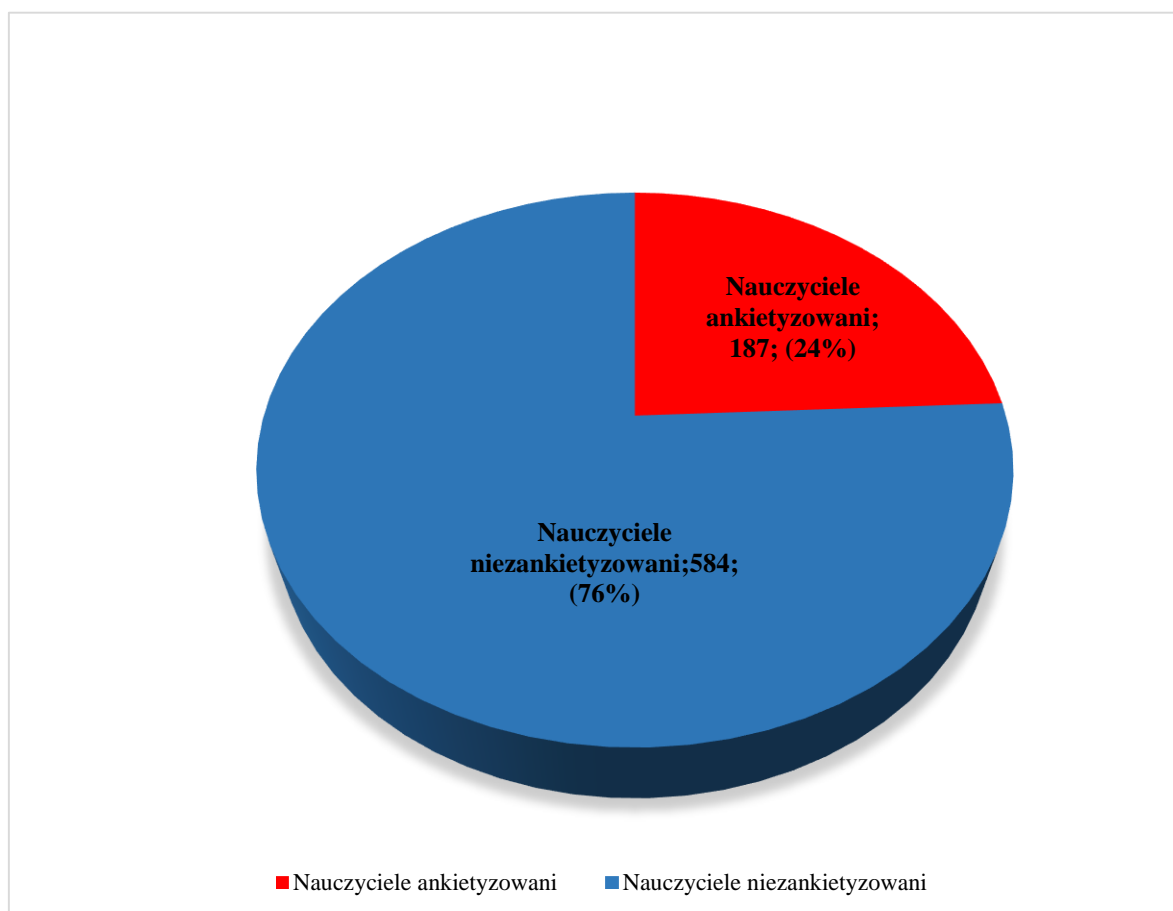
Podobnie o pytanie dodatkowe została wzbogacona pula pytań ankietowych w ankiecie modułu zajęć na Wydziale Zarządzania (RZ) *Ile przeciętnie godzin tygodniowo poświęcasz na samodzielną pracę w ramach modułu? (uwzględniając przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu).*

¹ W uczelni badania ankietowe prowadzone są zgodnie z Uchwałą nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej oraz Zarządzeniem Nr 46/2013 Rektora Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych.

Ponadto oprócz badań realizowanych cyklicznie – co semestr, na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa (RM) przeprowadzono ankietę pracodawcy rozszerzając ją o pytanie dodatkowe: *Jaki język obcy jest preferowany w Państwa przedsiębiorstwie?*

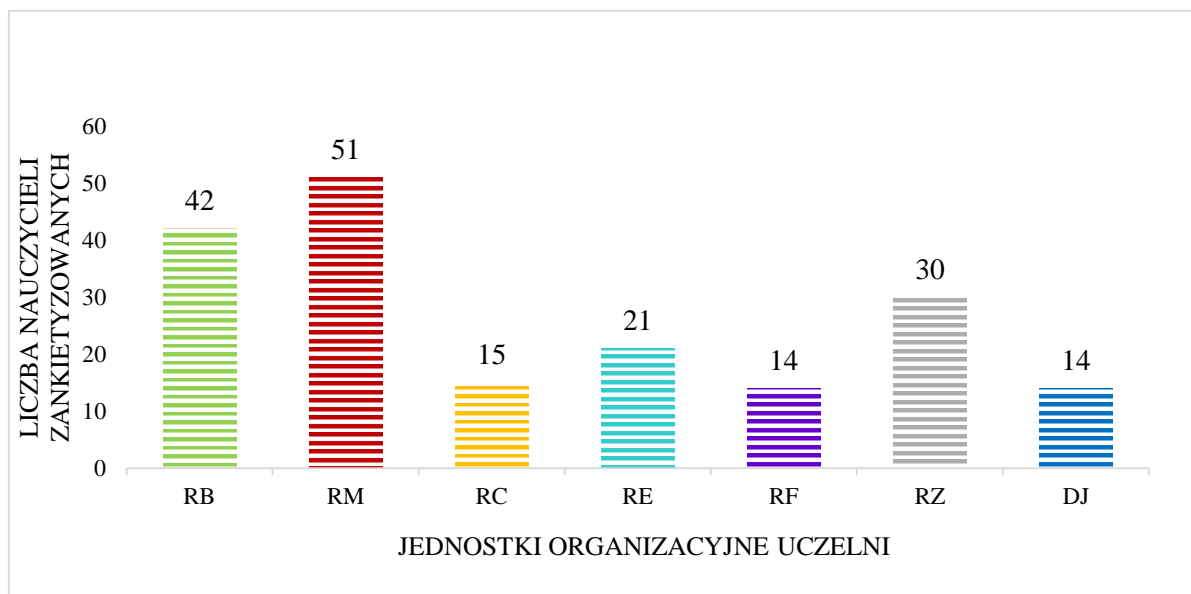
Ankietyzację modułu zajęć przeprowadzono zdalnie w systemie USOS-web w trakcie trwania sesji egzaminacyjnej. Termin udostępnienia ankiet ustalony został przez Pełnomocnika rektora ds. zapewnienia jakości kształcenia w porozumieniu z Samorządem Studenckim i Samorządem Doktorantów (od 06.07.2015 r. do 14.07.2015 r.).

Ankietyzację nauczyciela akademickiego przeprowadzili Wydziałowi koordynatorzy ds. systemu USOS w uzgodnieniu z Pełnomocnikiem dziekana ds. zapewnienia jakości kształcenia/pracownicy wyznaczeni przez kierownika jednostki międzywydziałowej. W celu zapewnienia anonimowości, ankiety przeprowadzono pod nieobecność ankietowanych nauczycieli akademickich. Na rys. 1 przedstawiona została liczba nauczycieli akademickich, którzy zostali poddani ankiecie w stosunku do liczby nauczycieli akademickich niezankietowanych według danych ze sprawozdania S-12 (stan na 31.12.2014 r.).

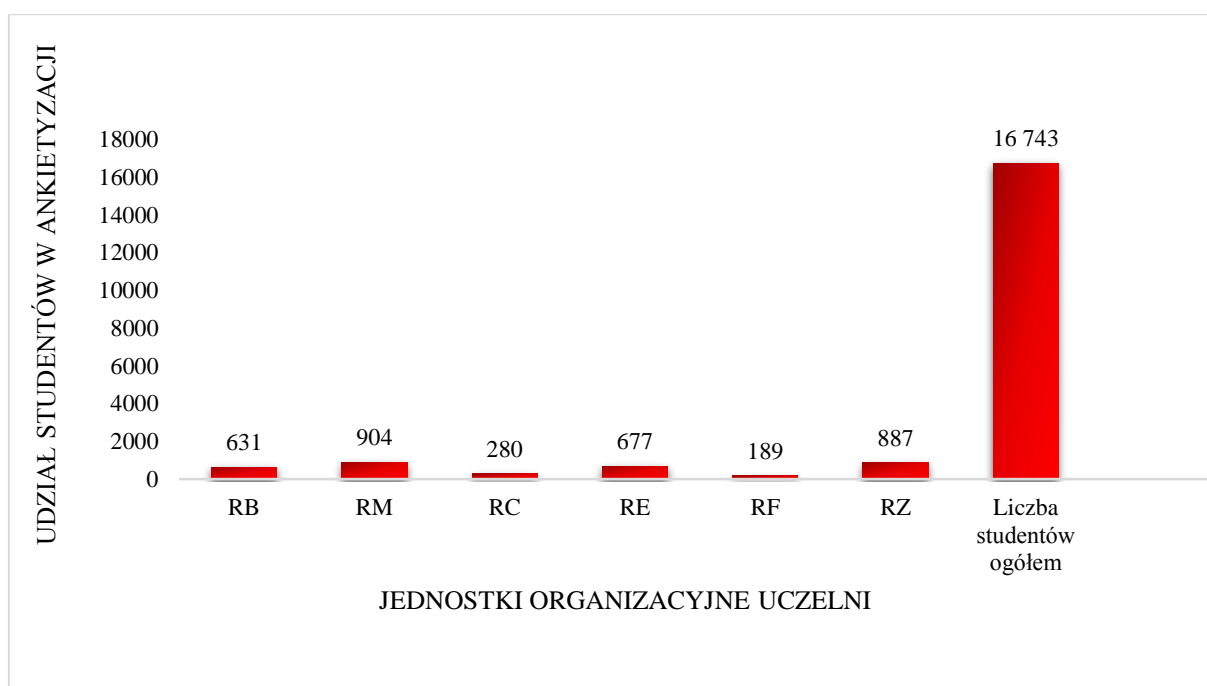
Rys. 1. Liczba nauczycieli akademickich ankietyzowanych w stosunku do liczby nauczycieli akademickich niezankietowanych na Uczelni w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

W semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015 ankietyzacja zajęć została przeprowadzona u 187 nauczycieli akademickich. Liczba nauczycieli akademickich ocenionych przez studentów w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Uczelni została przedstawiona na rys. 2.

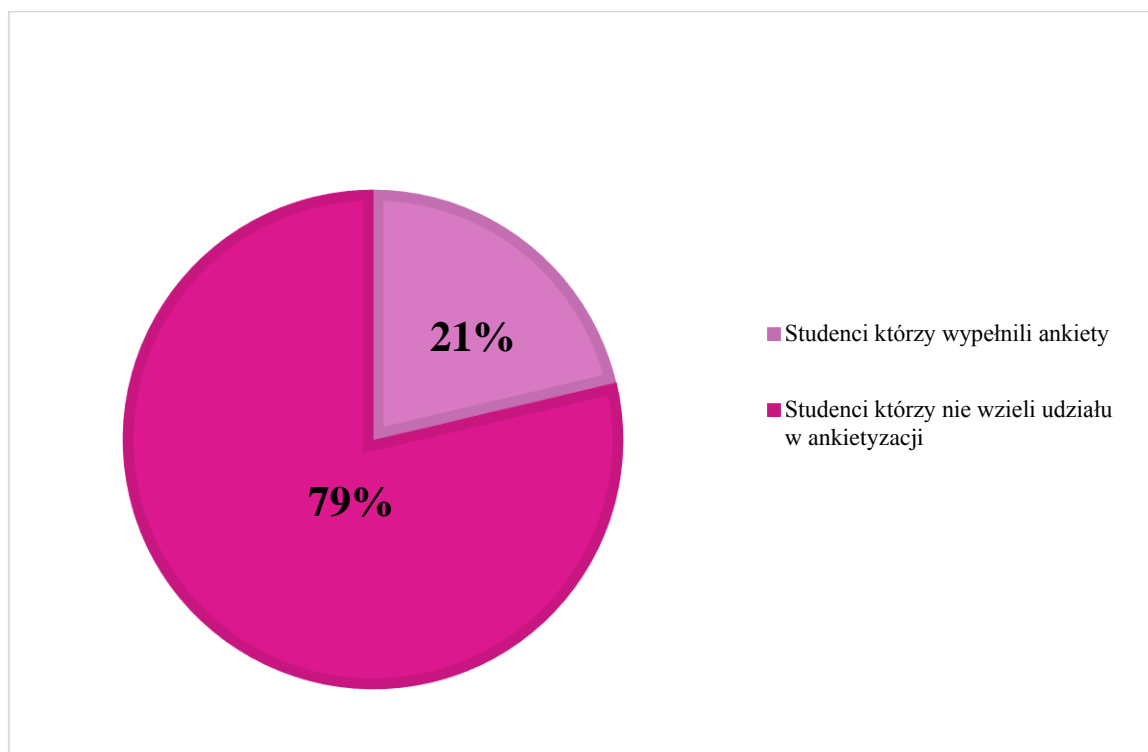
Rys. 2. Liczba nauczycieli akademickich ocenionych przez studentów w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

Na rys.3 zaprezentowana została liczba studentów, którzy wzięli udział w badaniach przeprowadzonych w dniach 6 do 14 lipca br. w stosunku do ogólnej liczby studentów Uczelni według danych ze sprawozdań GUS S-10 (stan na 30.11.2014 r.).

Rys. 3. Udział studentów w ankietyzacji w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

Na rys. 4 przedstawiony został procentowy udział studentów w ankietyzacji w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

Rys. 4. Udział procentowy studentów w ankietyzacji w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

Monitorowanie jakości usług edukacyjnych oferowanych przez Uczelnię jest istotnym elementem wspierającym doskonalenie jakości dydaktyki, w tym warsztatu prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich dlatego w semestrze letnim doświadczeni nauczyciele akademicy wyznaczeni przez kierownika katedry/zakładu/studium przeprowadzili hospitacje.

Zgodnie z zapisami wymienionego zarządzenia Rektora, sprawozdania z przebiegu ankietyzacji oraz hospitacji zostały opracowane przez Pełnomocników dziekanów ds. zapewniania jakości kształcenia zarówno na wydziałach jak i w jednostkach międzywydziałowych i przekazane do wiadomości Pełnomocnika rektora ds. zapewniania jakości kształcenia.

Średnia ocena uzyskana przez ankietowanych nauczycieli akademickich w skali Uczelni wynosi 4,50. W oparciu o protokoły z przebiegu hospitacji ustalono, że zajęcia odbywały się zgodnie z planem studiów oraz rozkładem zajęć, były poprawne pod względem merytorycznym. Dodatkowo na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa (RM) w trakcie hospitacji zwracano uwagę na przygotowanie merytoryczne nauczycieli, zgodność podawanych treści z KRK, sygnalizowanie studentom efektów kształcenia. Hospitujący podkreślili dobre praktyki, dotyczące wykorzystania skryptów do zajęć, nawiązywanie do

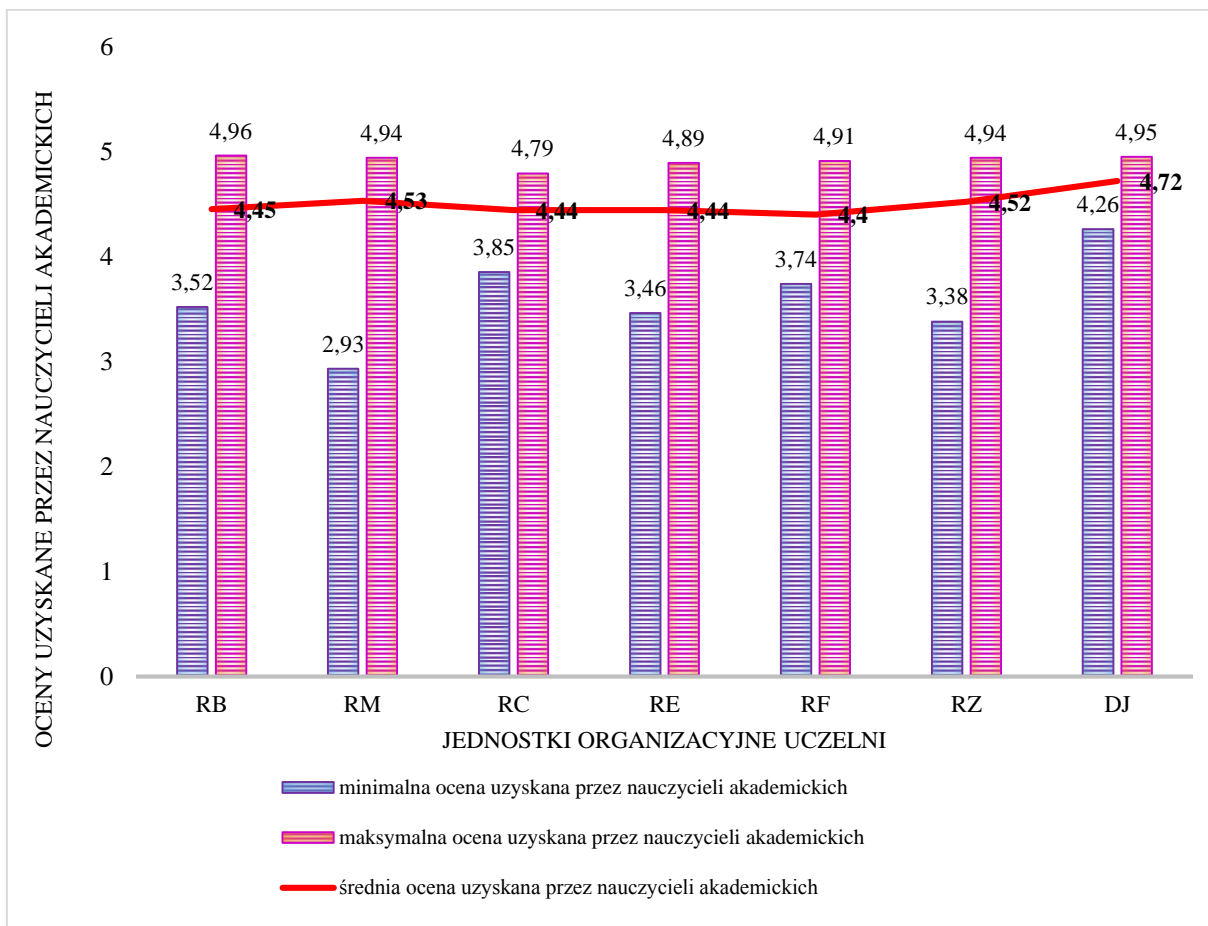
wiedzy zdobytej w ramach innych modułów, przykłady praktyczne, różnorodność sposobów i metod postępowania w rozwiązywaniu problemów. W trakcie przeprowadzania hospitacji zwracano uwagę na warunki prowadzenia zajęć: w niektórych przypadkach zbyt małe sale, braki w wyposażeniu. Uwagi zostały przekazane Dziekanowi.

Po zakończonej ankietyzacji, indywidualne wyniki zostały przekazane do wiadomości ankietyzowanym nauczycielom akademickim, zaś zbiorcze zestawienia wyników ankietyzacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej jednostce wydziału lub jednostce międzywydziałowej przekazane do kierowników tych jednostek. Dane dotyczące liczby nauczycieli akademickich podlegających ankietyzacji i hospitacji z poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni wraz ze średnimi wynikami ocen uzyskanymi przez ocenianych nauczycieli zaprezentowano w tabeli 1.

Tabela 1. Zbiorcze wyniki z przeprowadzonych ankietyzacji i hospitacji w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

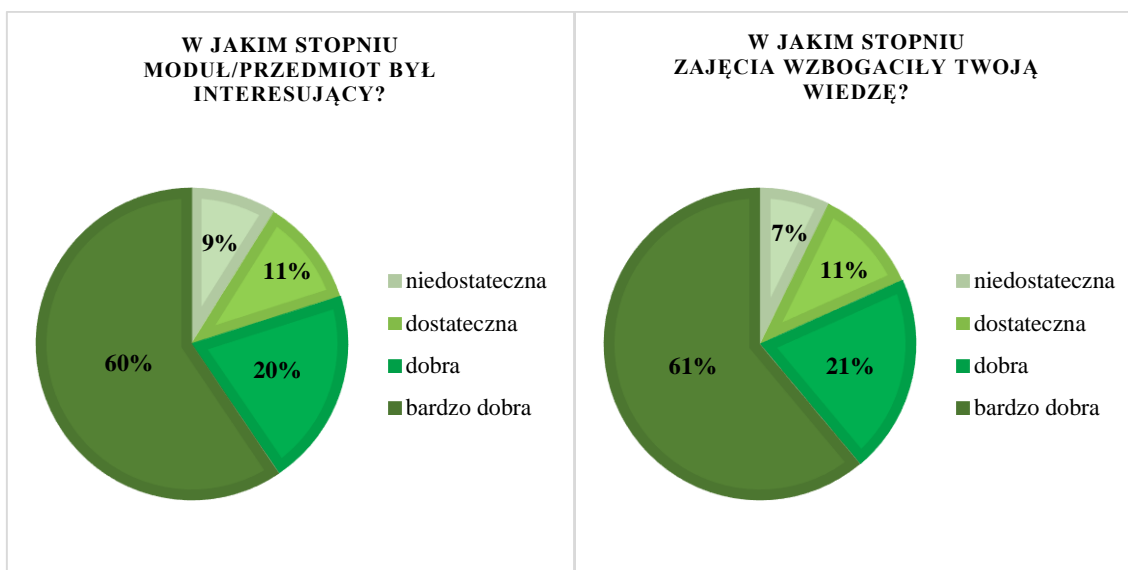
Wydział/Jednostka międzywydziałowa	Liczba ankietowanych nauczycieli	Średnie wyniki ocen uzyskane przez nauczyciela akademickiego	Liczba hospitowanych nauczycieli akademickich	Średnia ocena dla nauczyciela hospitowanego
Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury (RB)	42	4,45	-	-
Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa (RM)	51	4,53	50	4,98
Wydział Chemiczny (RC)	15	4,44	17	5,00
Wydział Elektrotechniki i Informatyki (RE)	21	4,44	23	4,98
Wydział Matematyki i Fizyki Stosowanej (RF)	14	4,40	18	4,92
Wydział Zarządzania (RZ)	30	4,52	-	-
Studium Języków Obcych (DJ)	14	4,72	14	4,71
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (DF)	-	-	-	-

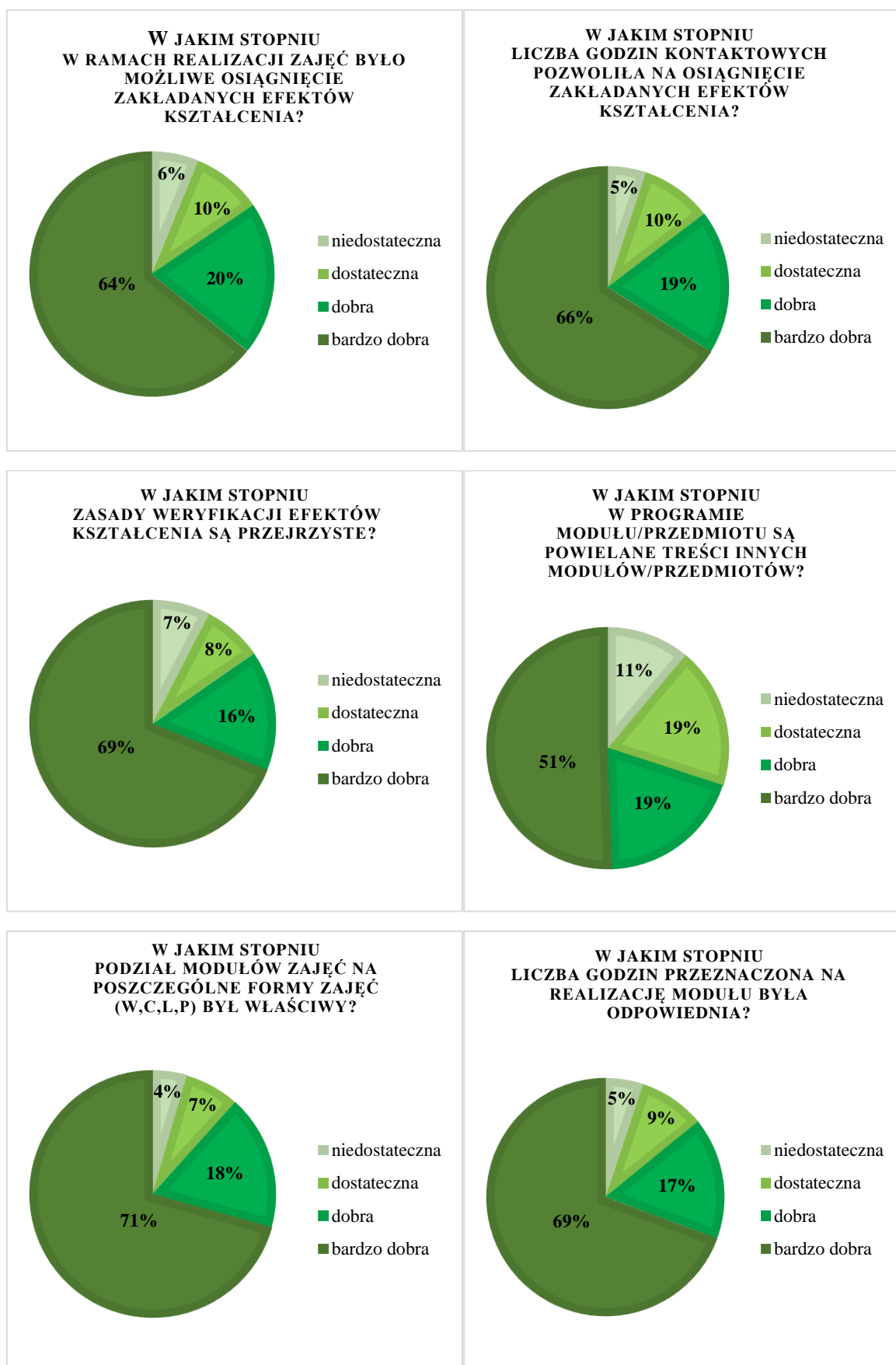
Rys. 5 przedstawia minimalne, średnie i maksymalne wyniki ocen uzyskane przez nauczycieli akademickich poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni.

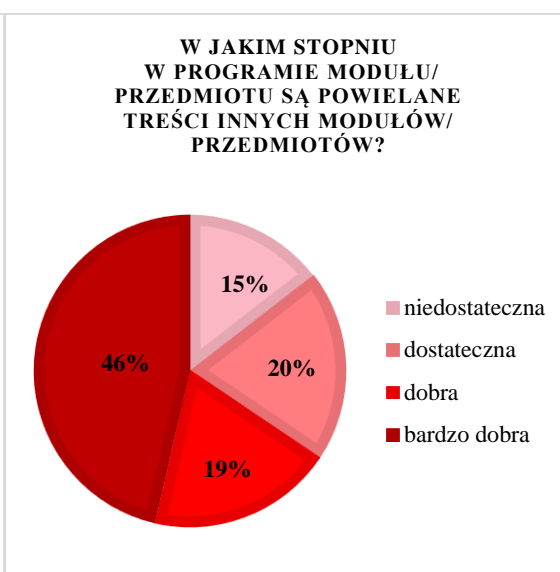
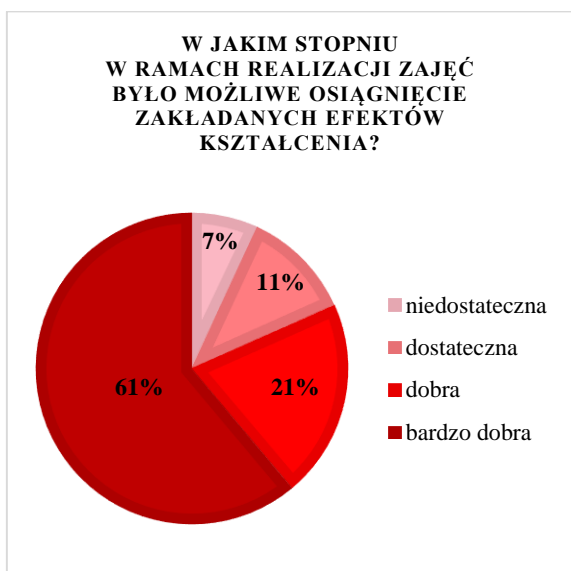
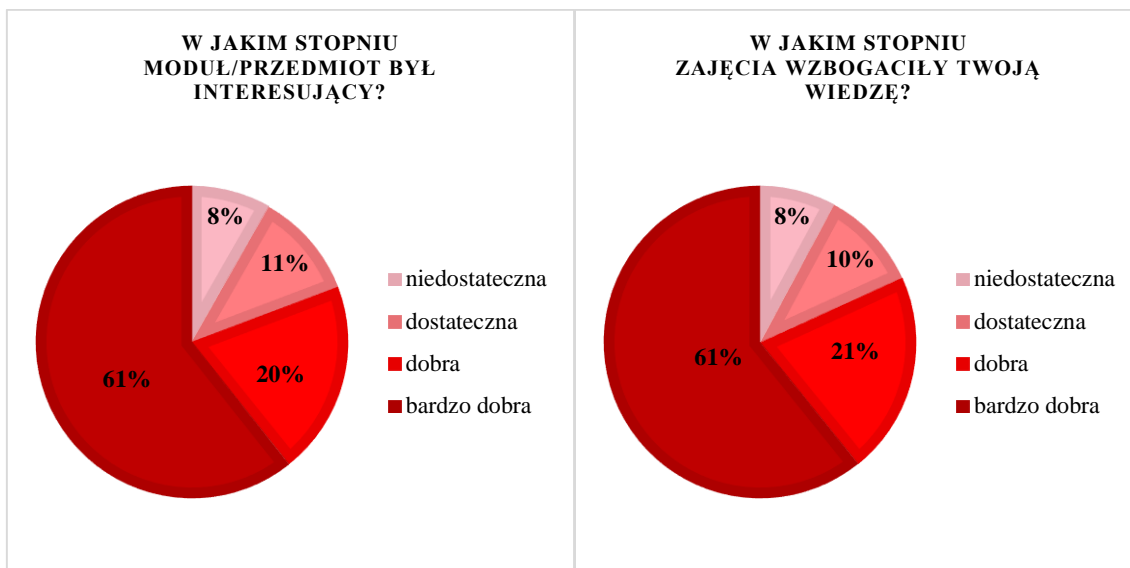
Rys. 5. Minimalne, średnie i maksymalne wyniki ocen uzyskiwane przez nauczycieli akademickich poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

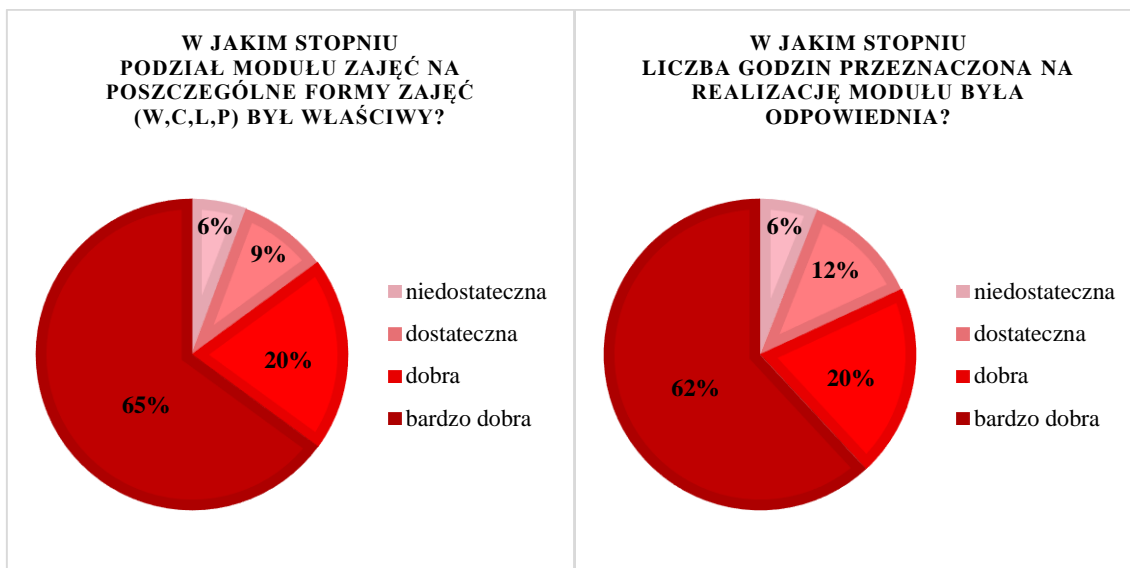
Na rys. 6 – 14 zestawiono i porównano odpowiedzi na pytania ankiety modułu zajęć poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni w semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015.

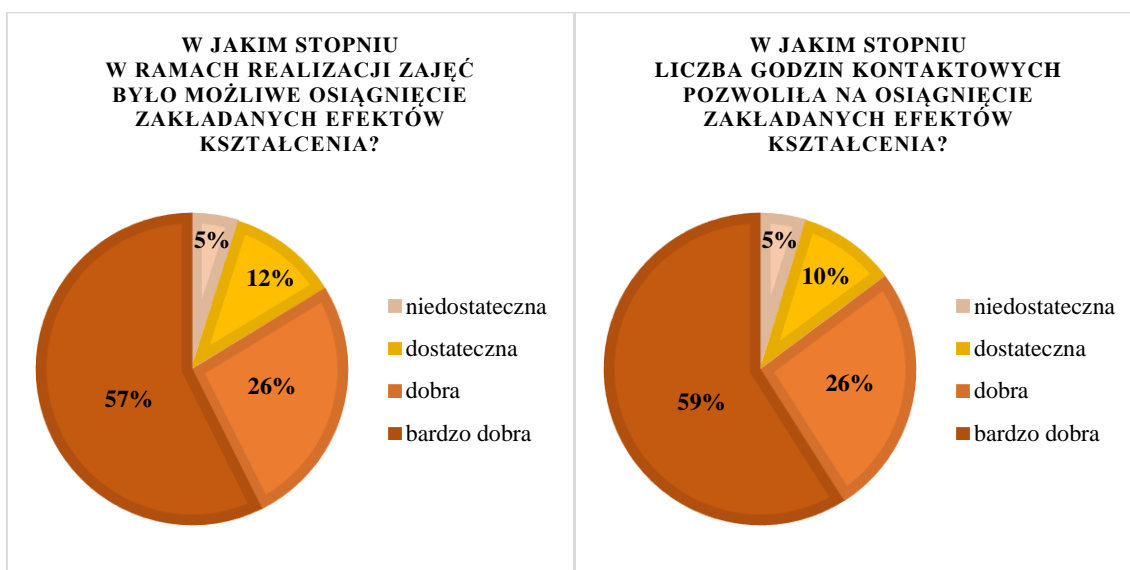
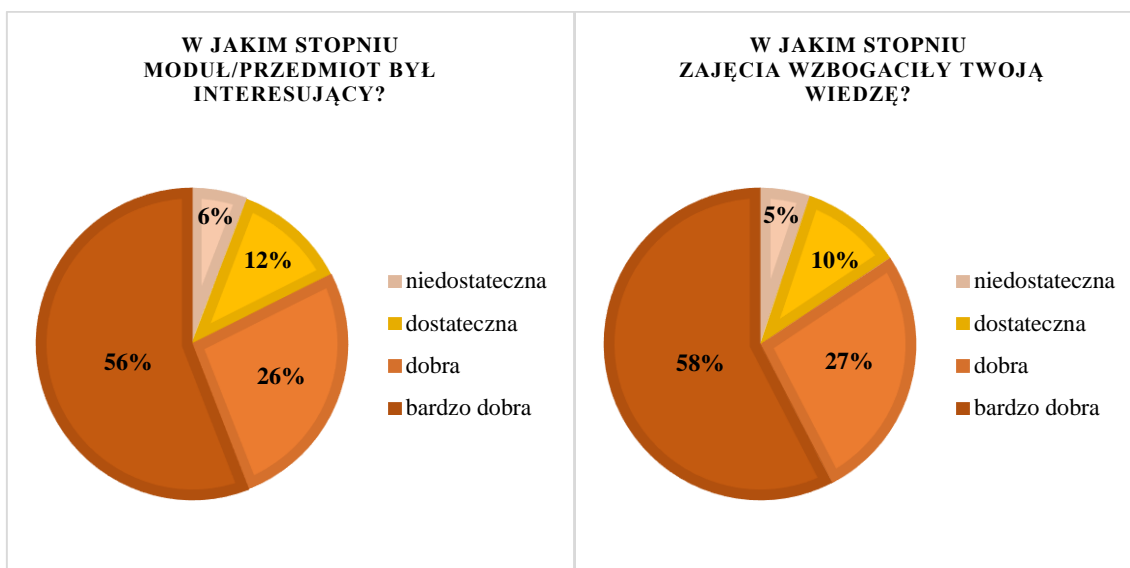

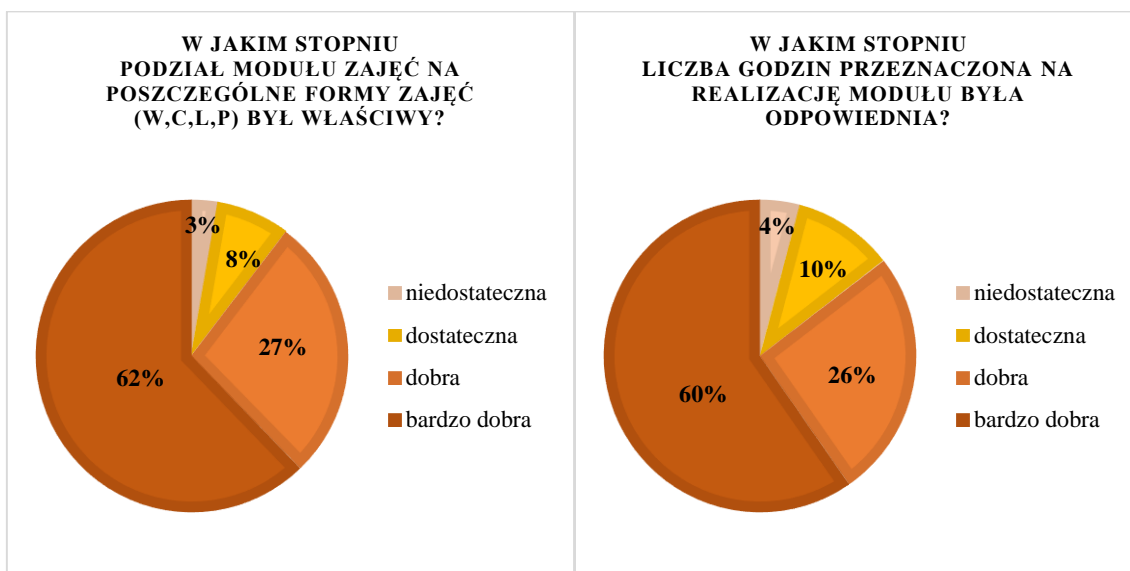
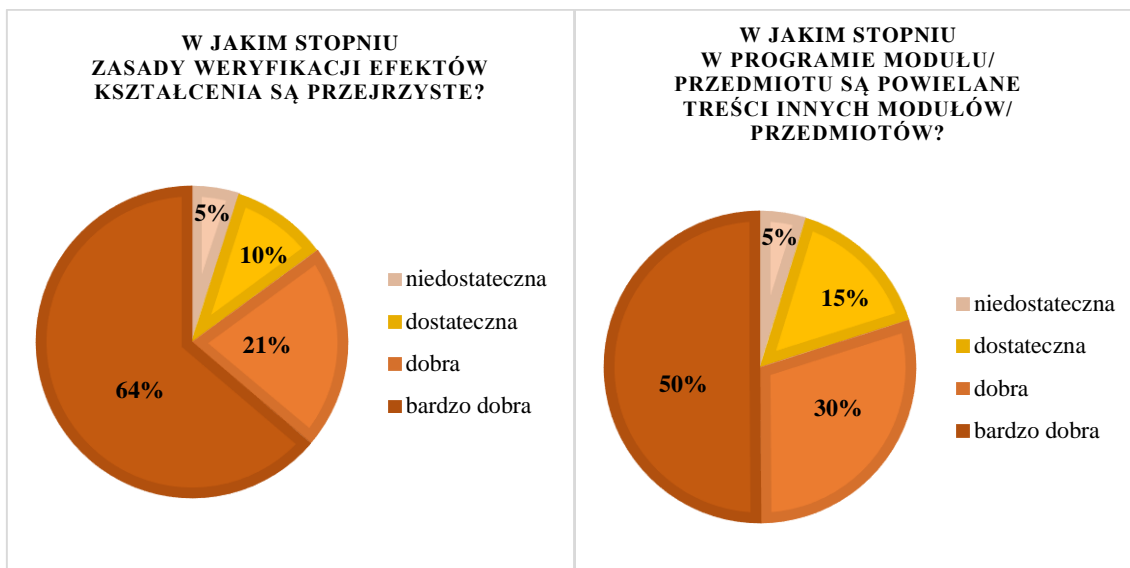
Rys. 6. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury (RB).

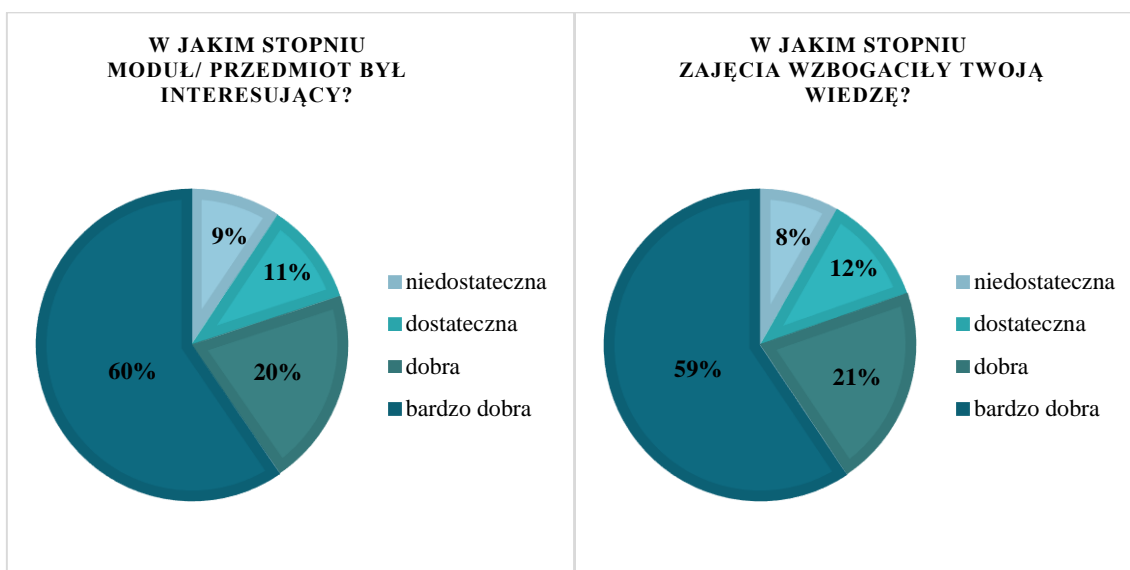

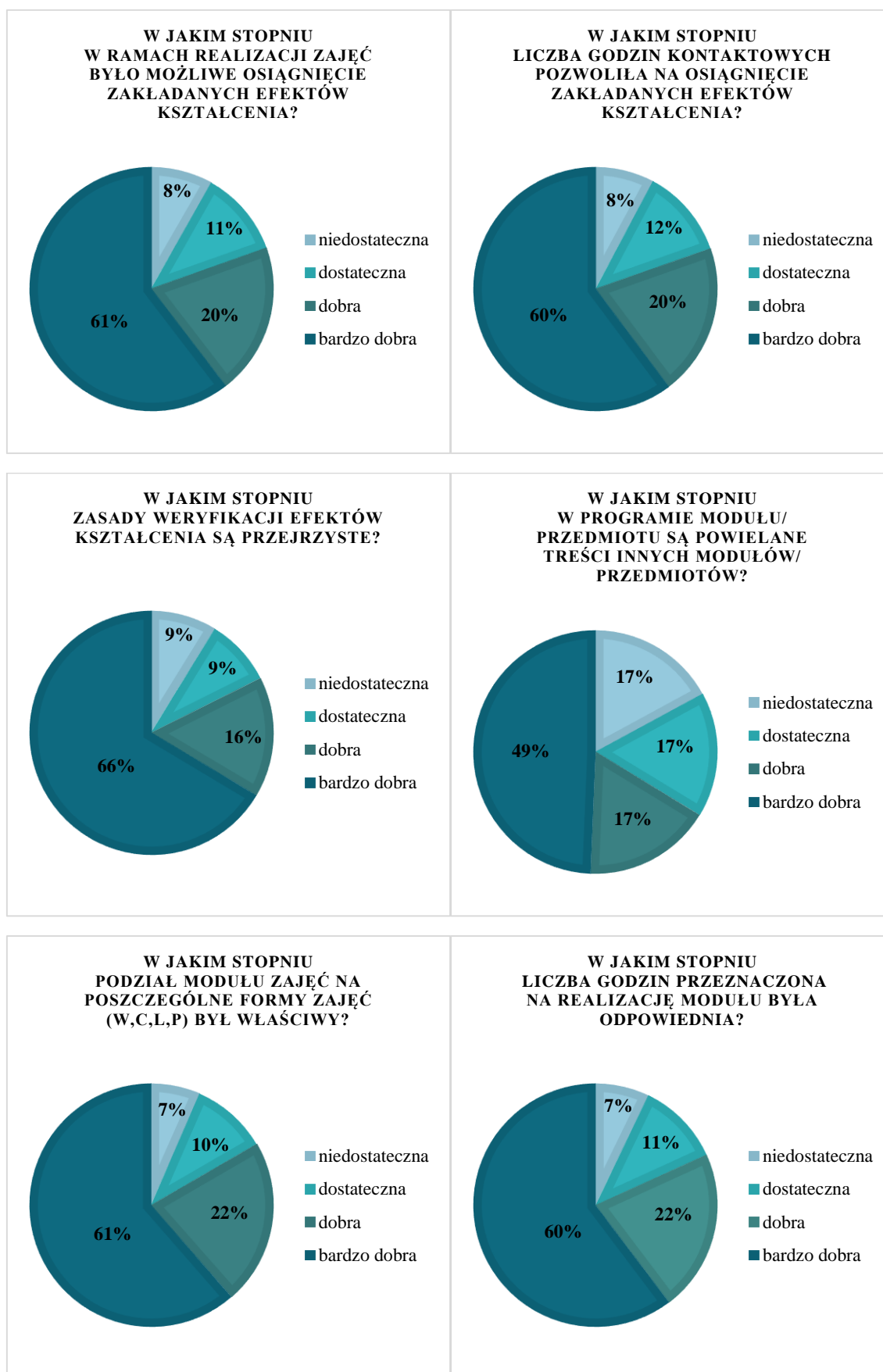
Rys. 7. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa (RM).

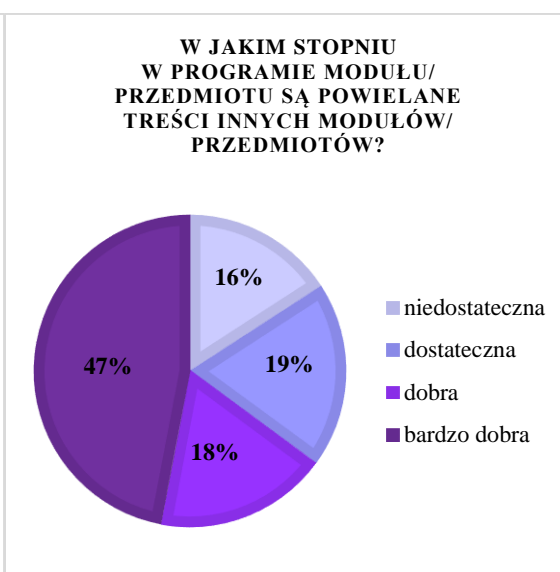
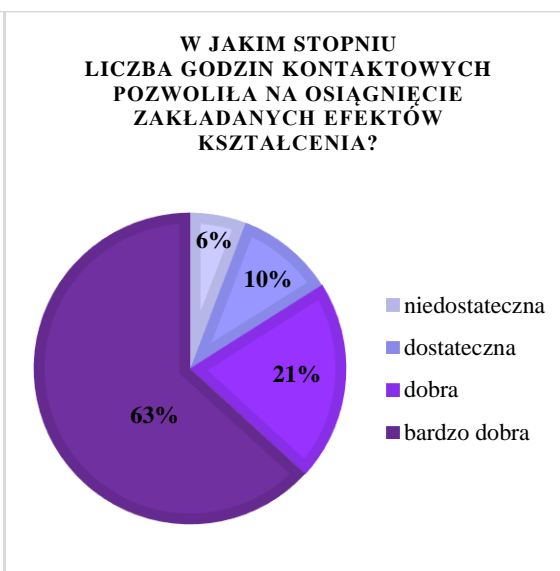
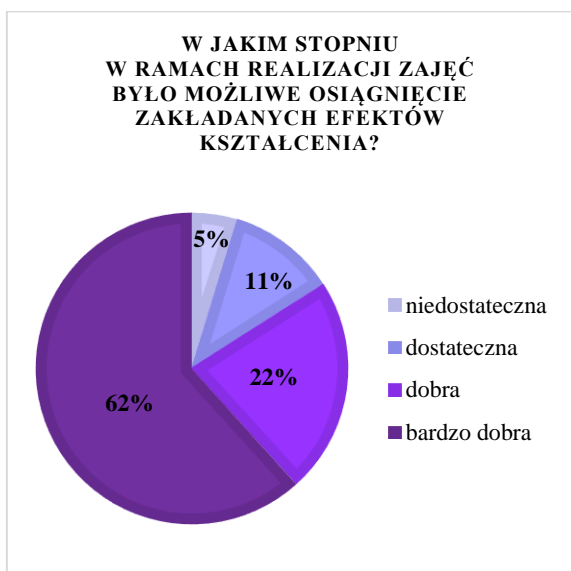
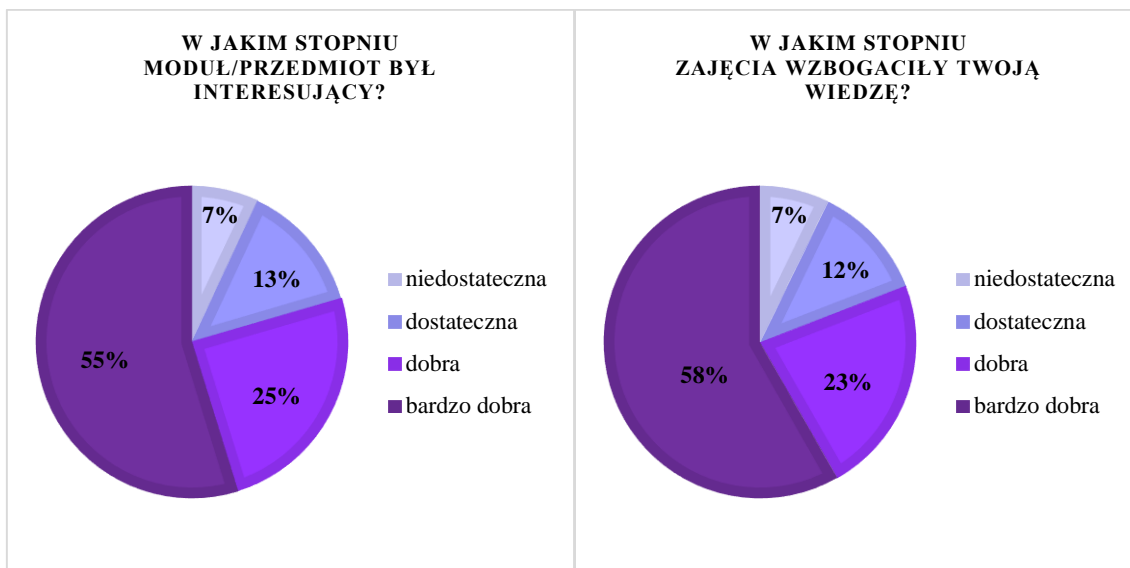

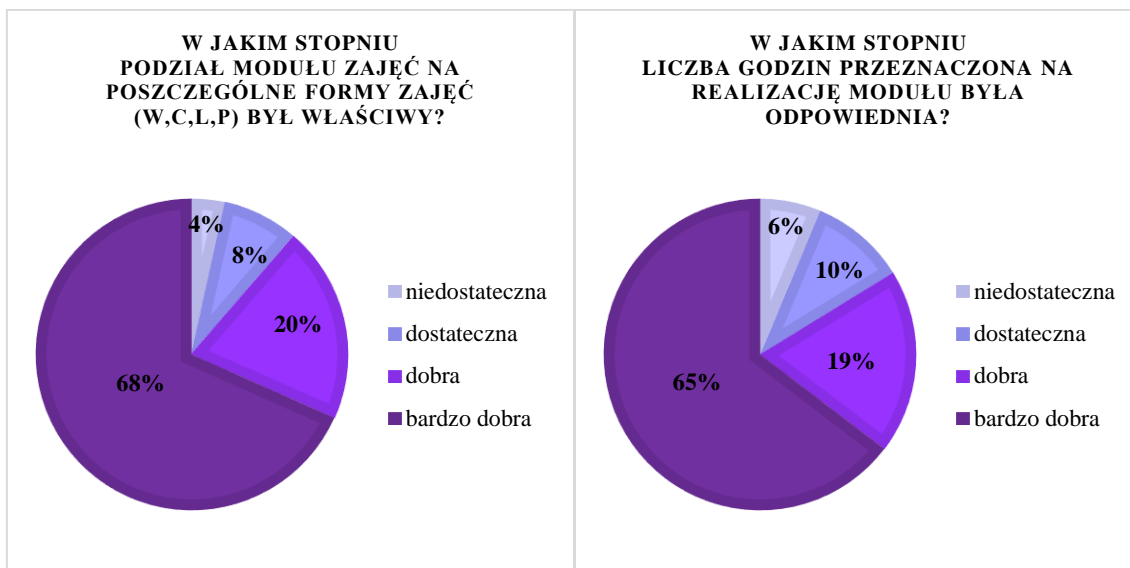
Rys. 8. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Chemicznym (RC).

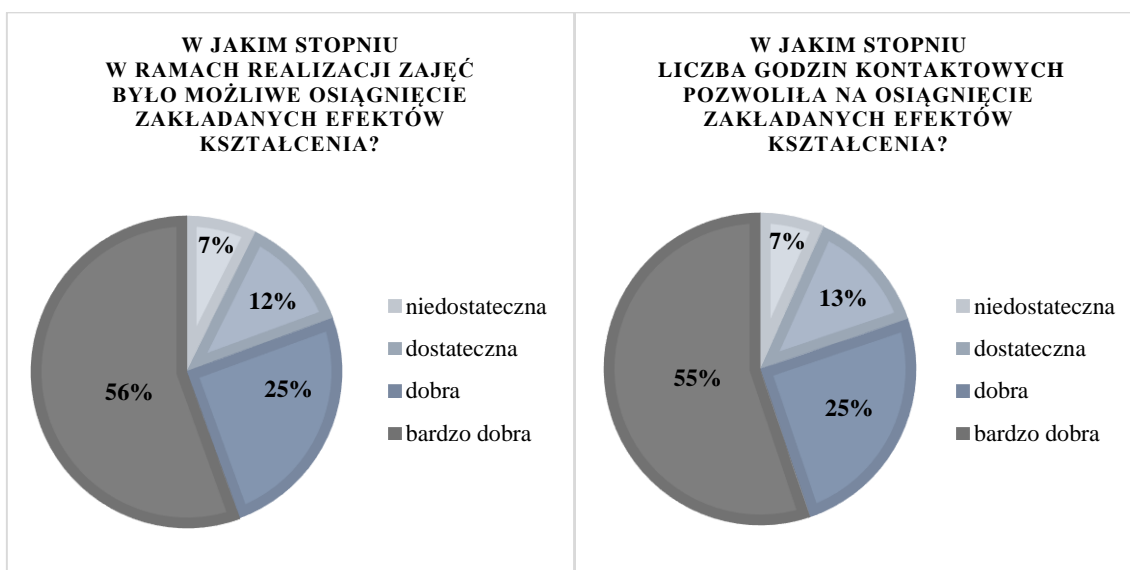
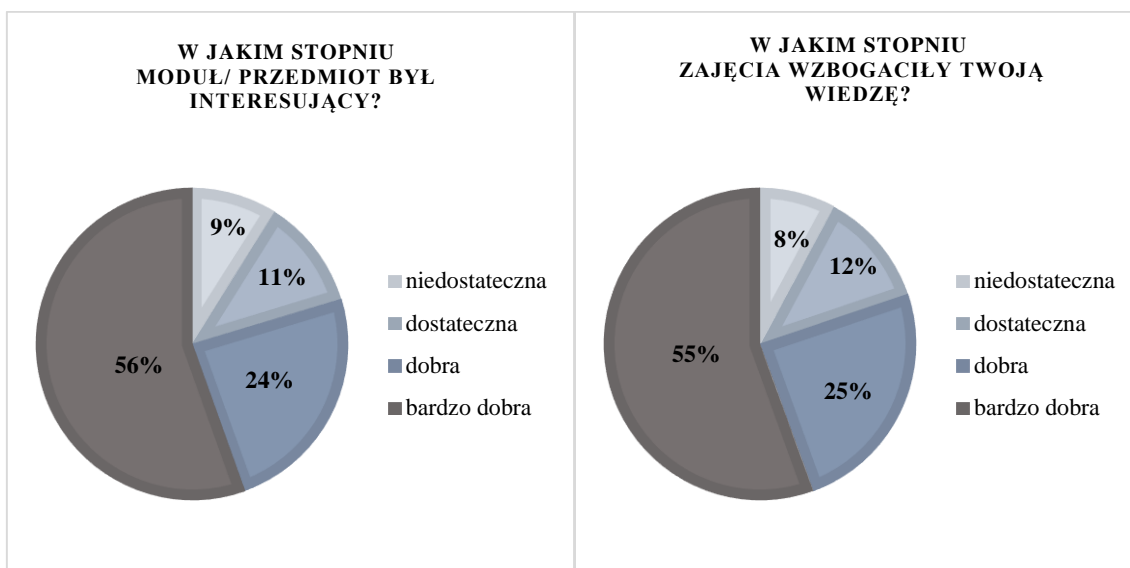

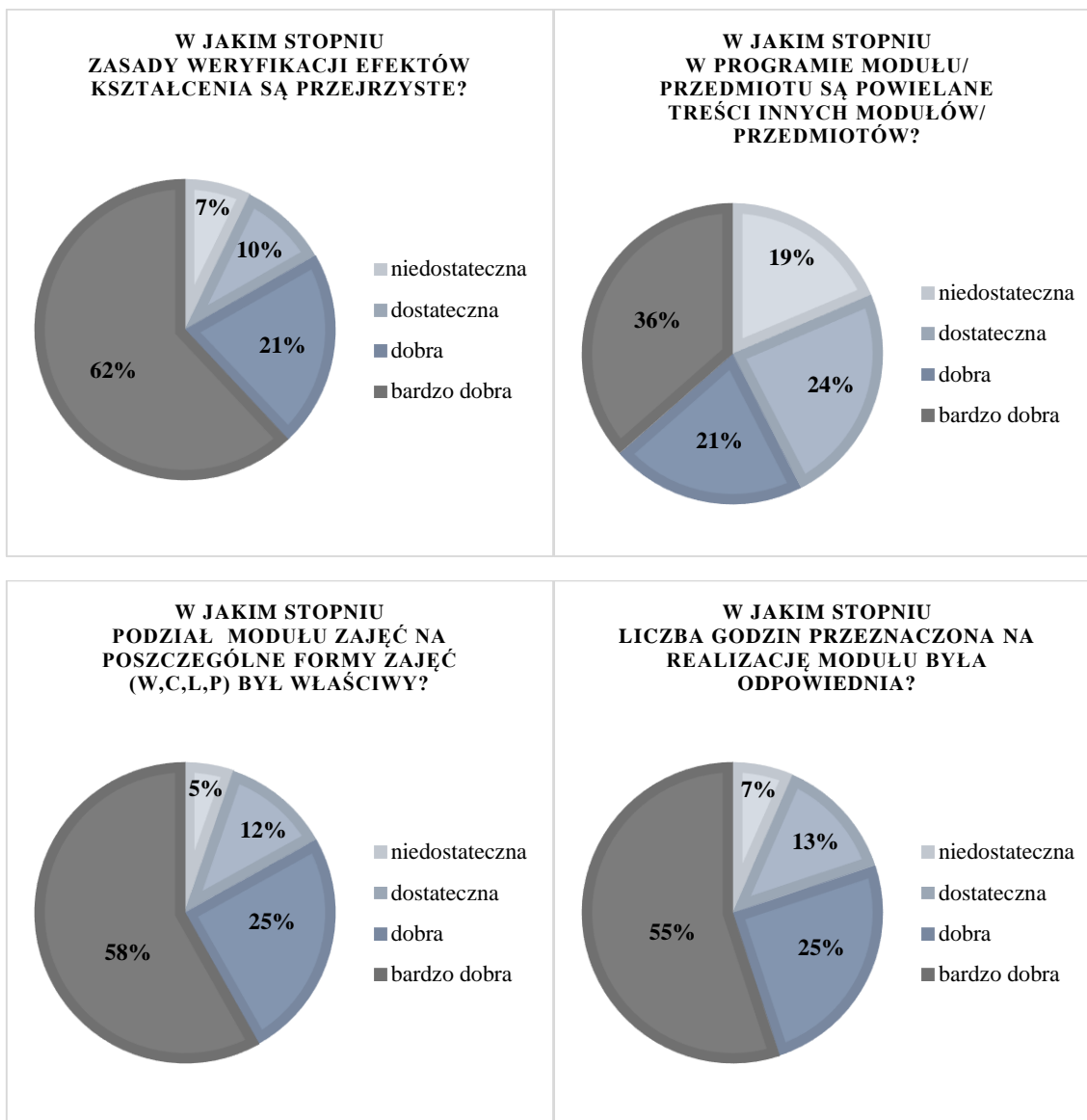
Rys. 9. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki (RE).

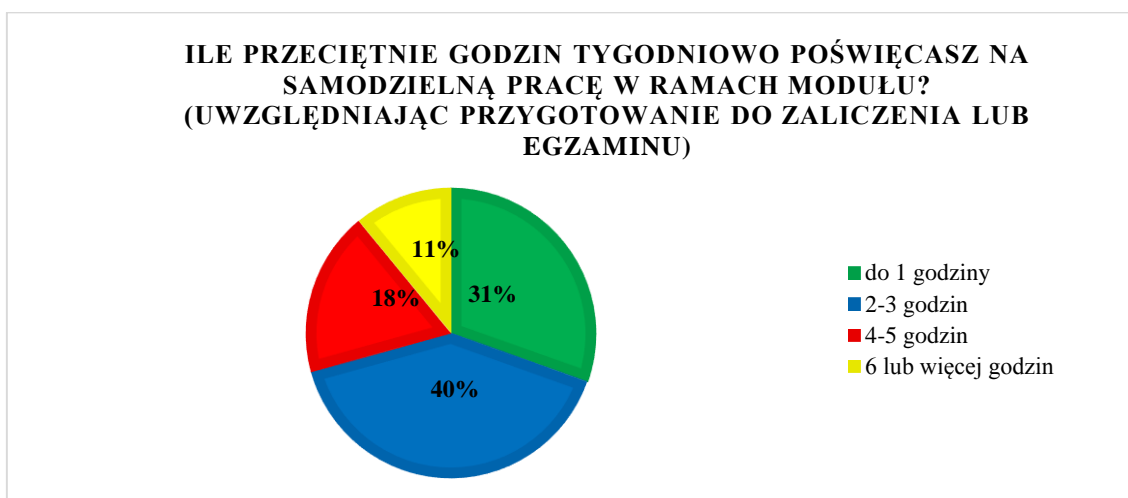

Rys. 10. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Matematyki i Fizyki Stosowanej (RF).

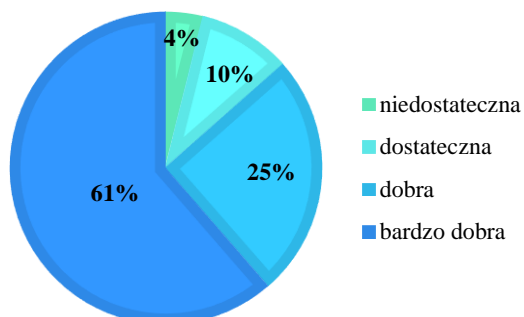

Rys. 11. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Zarządzania (RZ).

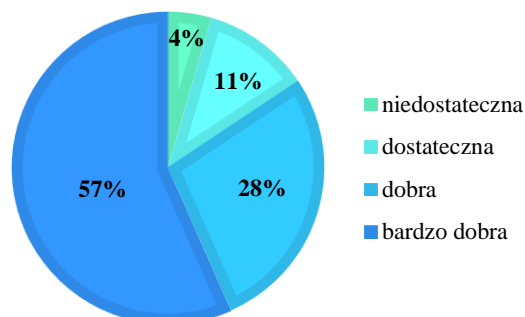

Rys. 12. Odpowiedzi na dodatkowe pytanie z ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Zarządzania (RZ) – Ile przeciętnie godzin tygodniowo poświęcasz na samodzielną pracę w ramach modułu zajęć? (uwzględniając przygotowanie do zaliczenia lub do egzaminu).

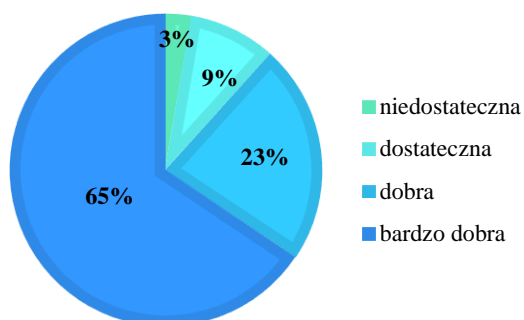
**W JAKIM STOPNIU
MODUŁ/ PRZEDMIOT BYŁ
INTERESUJĄCY?**

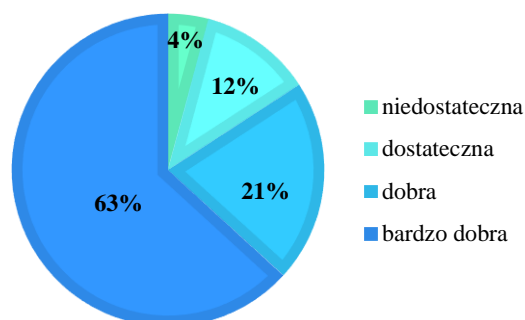
**W JAKIM STOPNIU
ZAJĘCIA WZBOGACIŁY TWOJĄ
WIEDZĘ?**

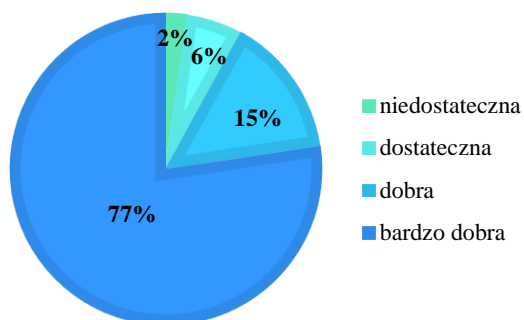
**W JAKIM STOPNIU
W RAMACH REALIZACJI ZAJĘĆ
BYŁO MOŻLIWE OSIĄGNIĘCIE
ZAKŁADANYCH EFEKTÓW
KSZTAŁCENIA?**

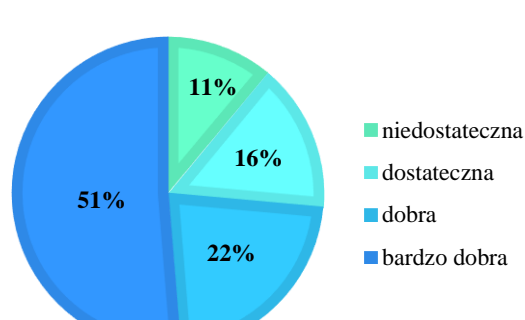
**W JAKIM STOPNIU
LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH
POZWOLIŁA NA OSIĄGNIĘCIE
ZAKŁADANYCH EFEKTÓW
KSZTAŁCENIA?**

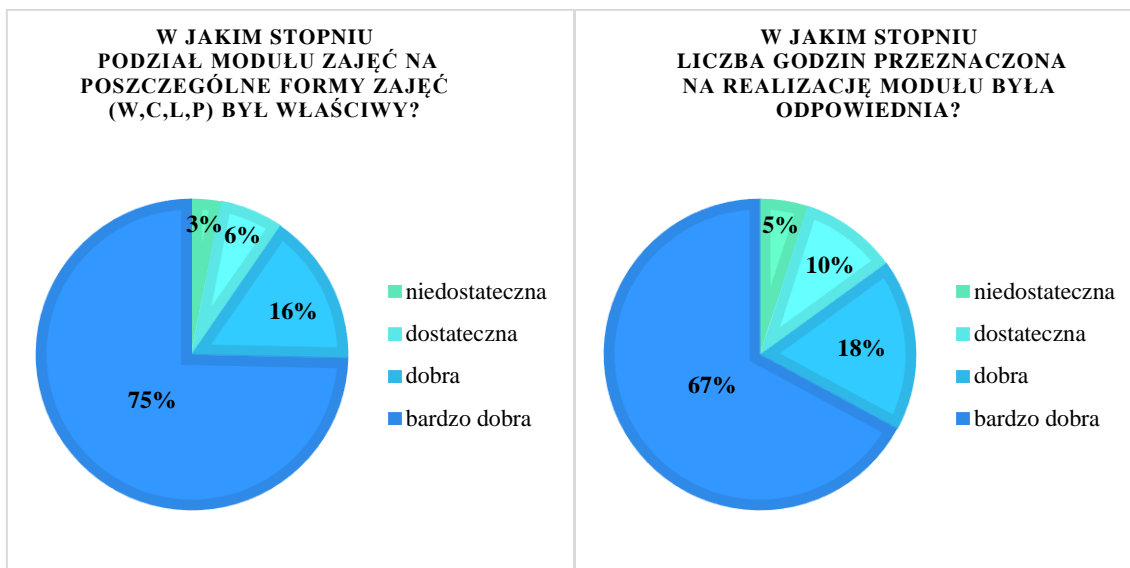

**W JAKIM STOPNIU
ZASADY WERYFIKACJI EFEKTÓW
KSZTAŁCENIA SĄ PRZEJRZYSZE?**

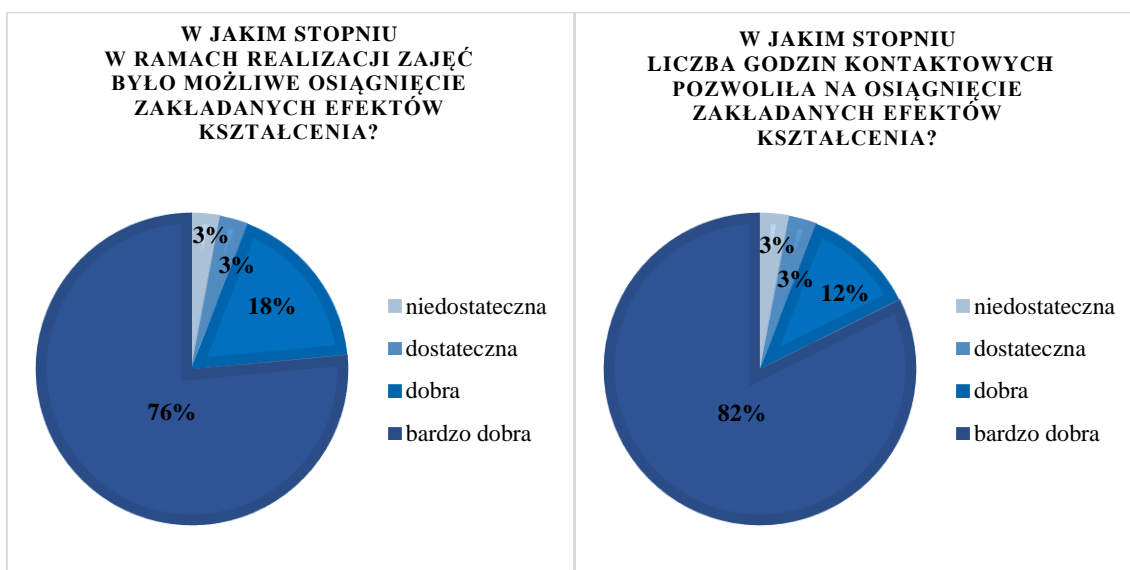
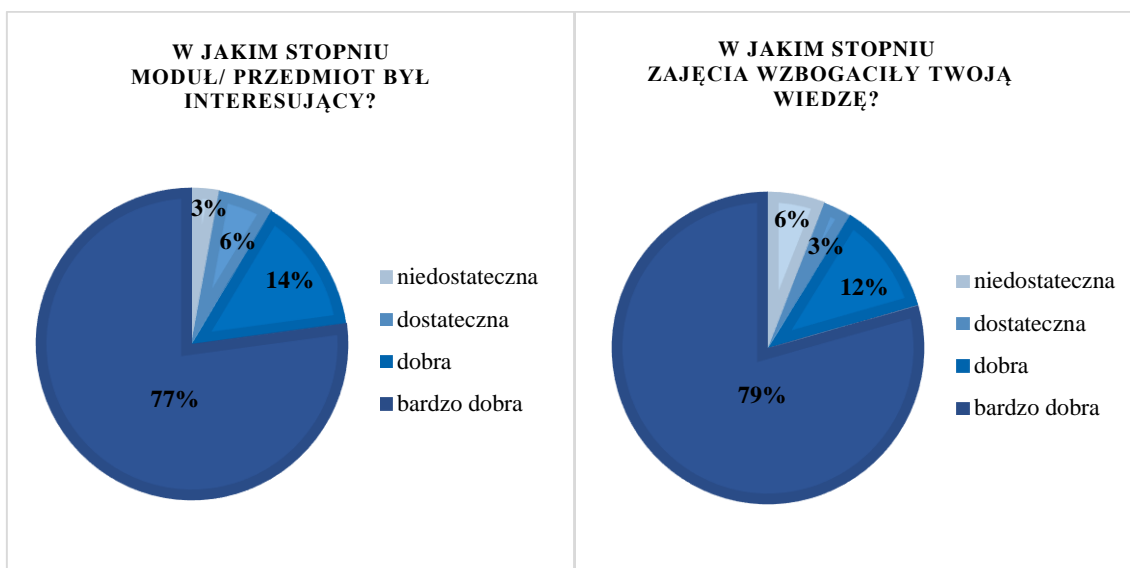

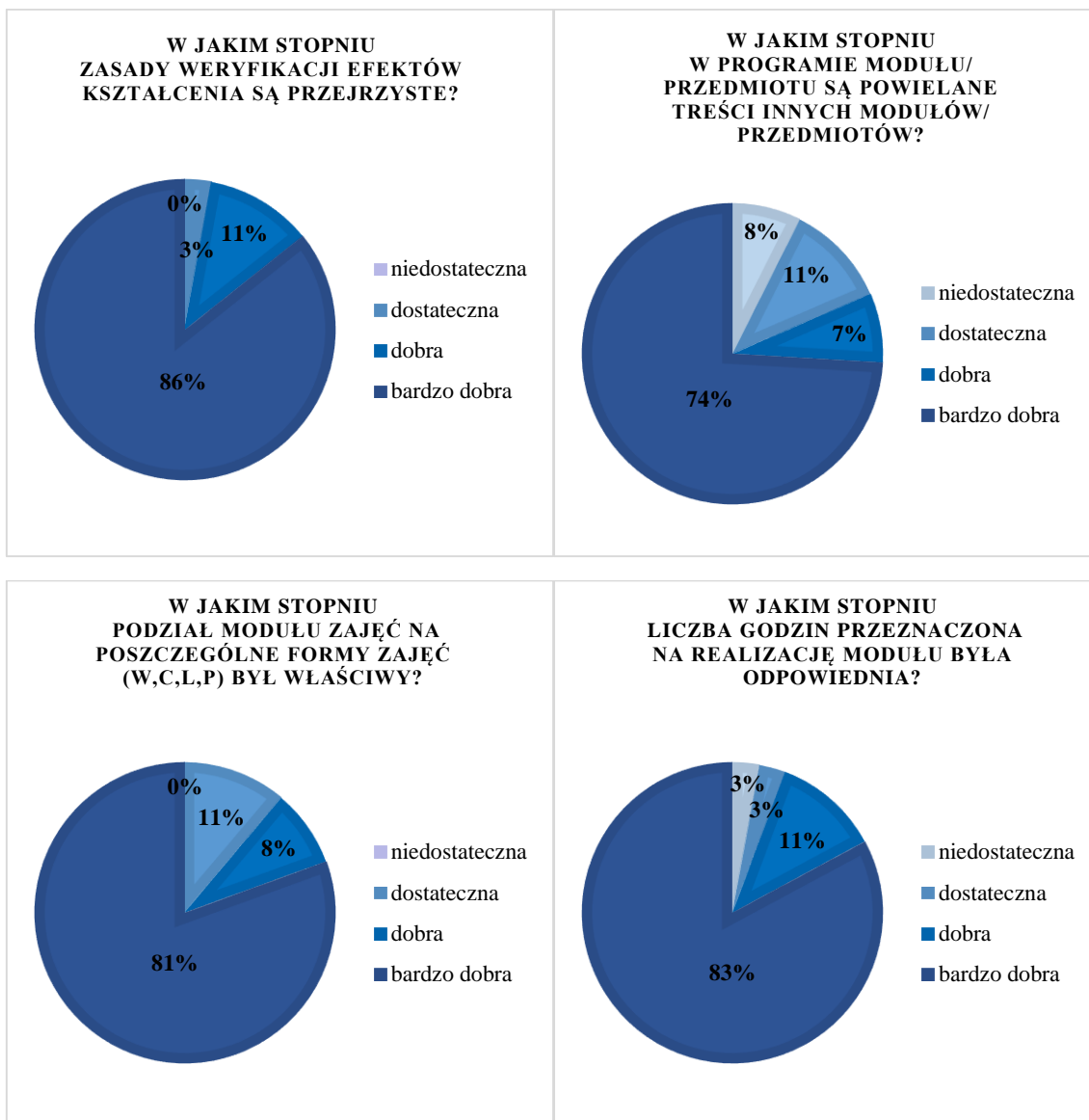
**W JAKIM STOPNIU
W PROGRAMIE MODUŁU/
PRZEDMIOTU SĄ POWIELANE
TREŚCI INNYCH
MODUŁÓW/PRZEDMIOTÓW?**

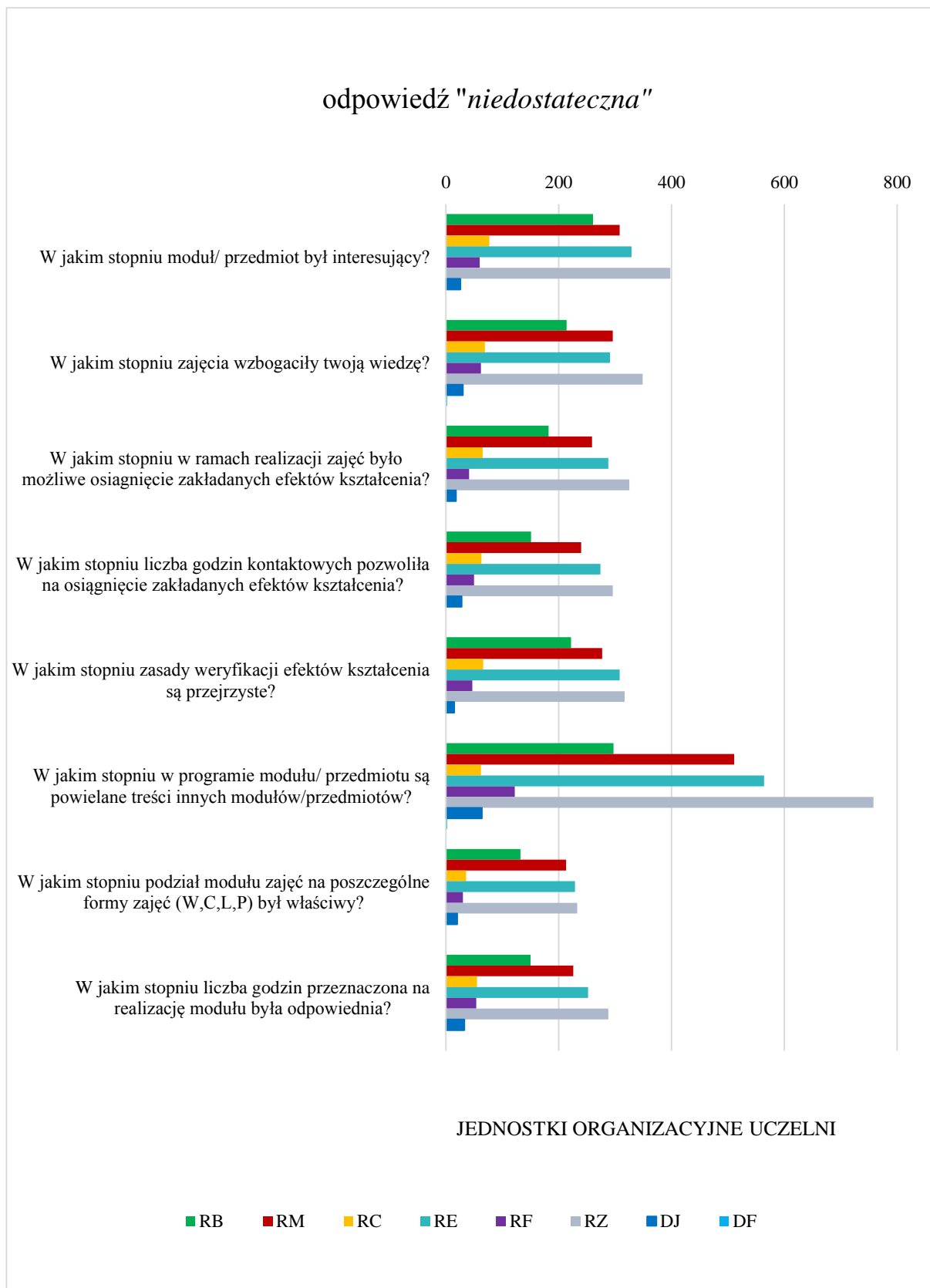
Rys. 13. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć w Studium Języków Obcych (DJ).

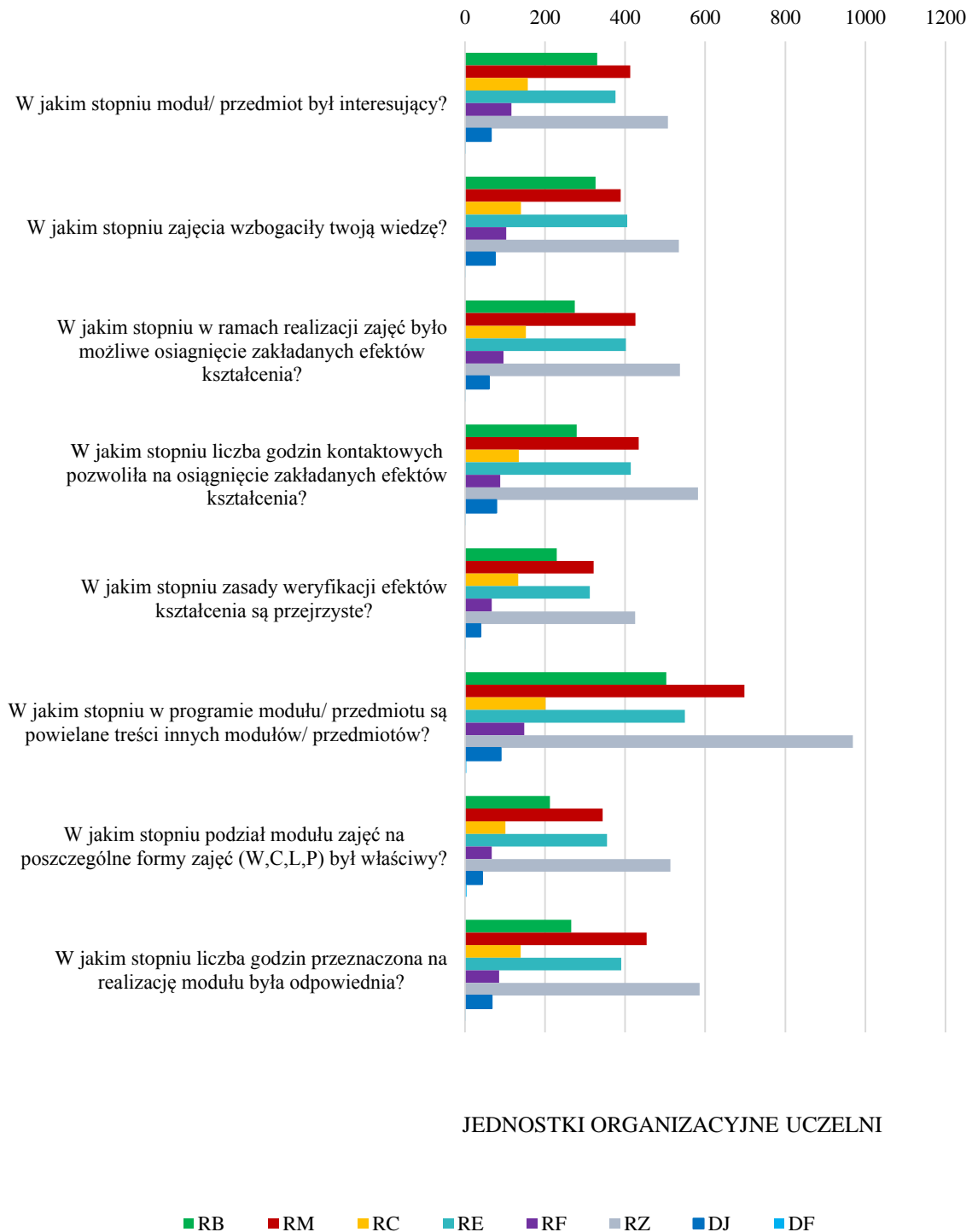
Rys. 14. Odpowiedzi na pytania z ankietyzacji modułu zajęć w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (DF).

Na rys. 15 - 18 zestawiono i porównano odpowiedzi na pytania ankiety modułu zajęć z poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni.

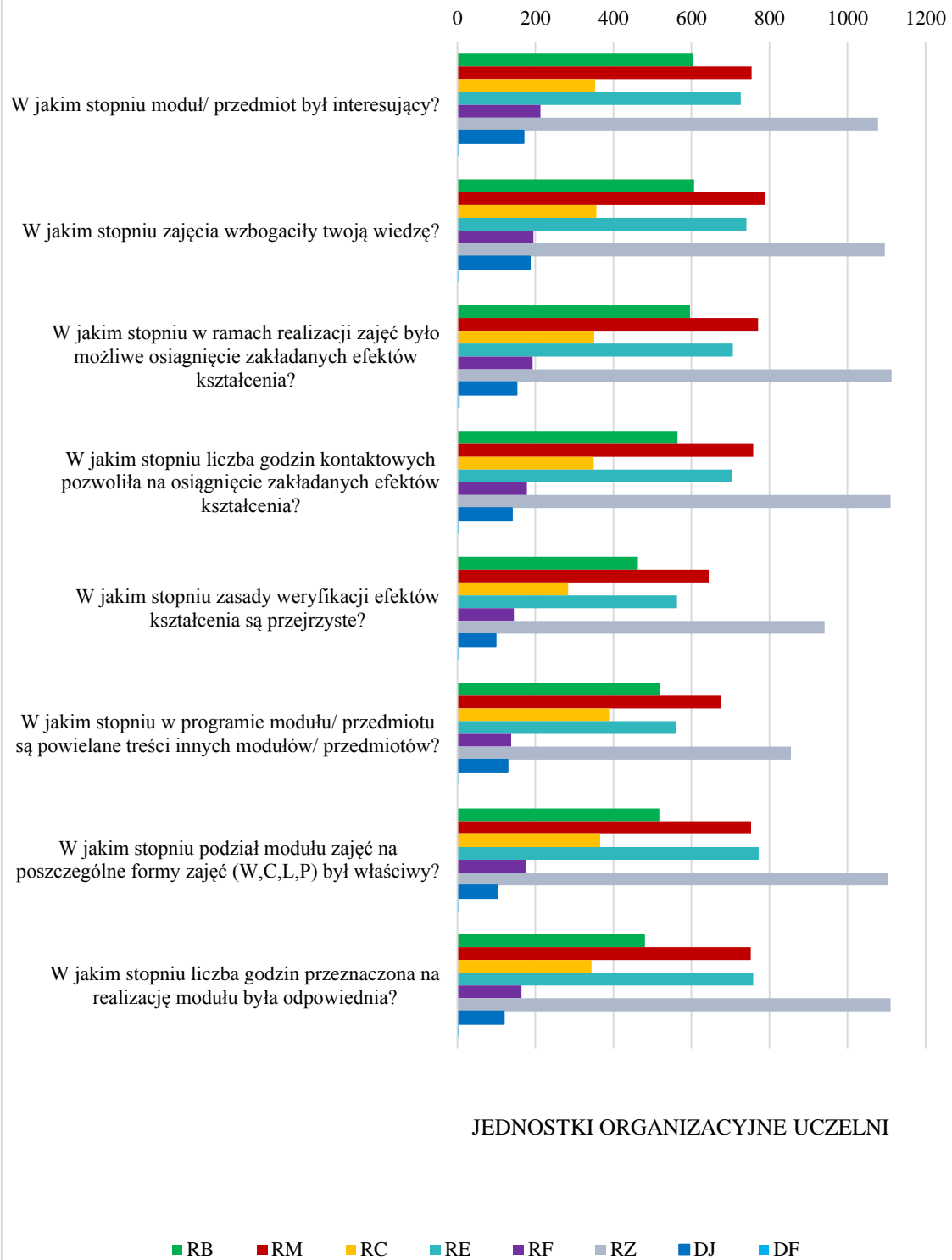
Rys. 15. Odpowiedź „niedostateczna” na pytania z ankiety modułu zajęć w jednostkach organizacyjnych Uczelni.

odpowieź "dostateczna"

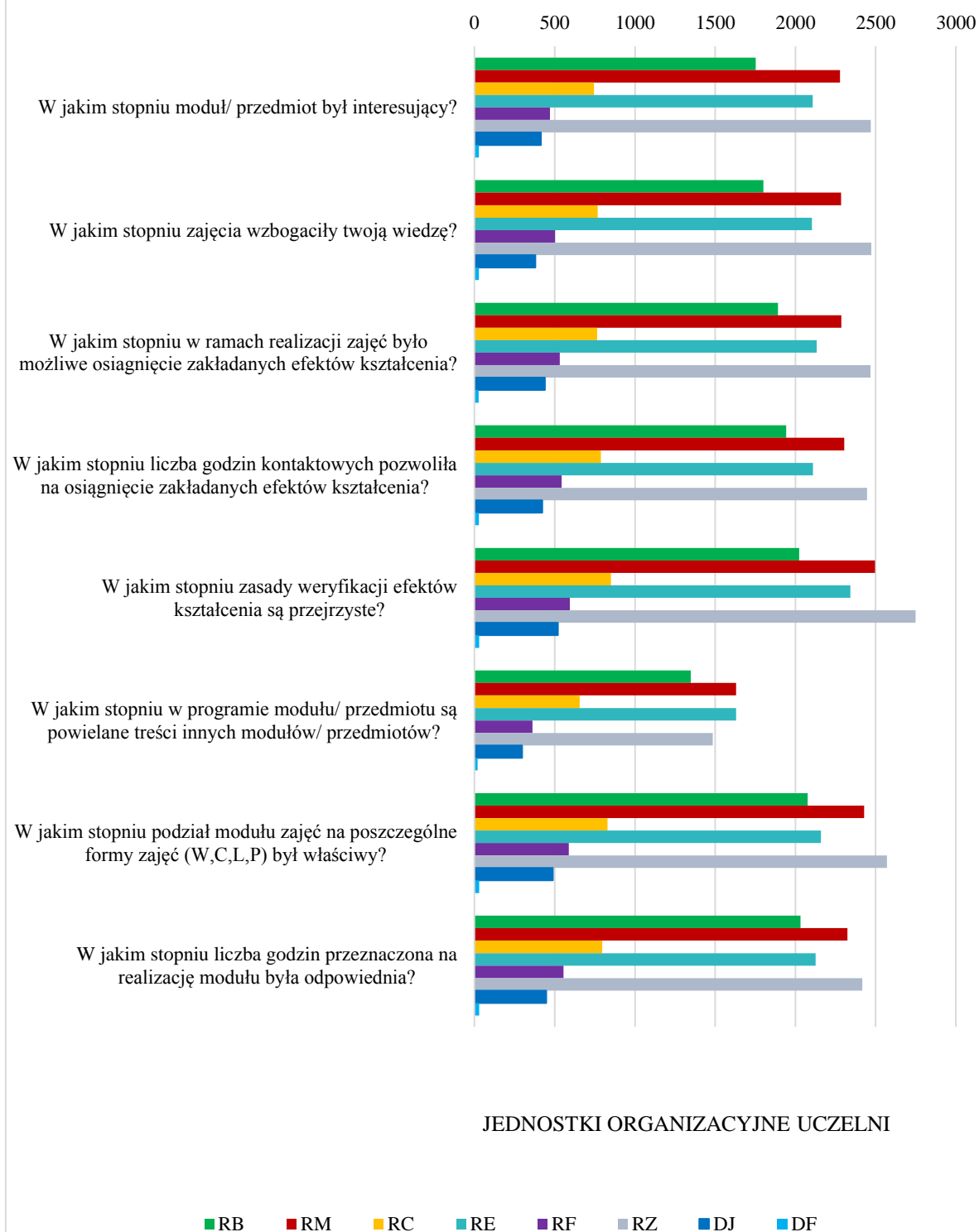
Rys. 16. Odpowiedź „dostateczna” na pytania z ankiety modułu zajęć w jednostkach organizacyjnych Uczelni.

odpowiedź "dobra"

Rys. 17. Odpowiedź „dobra” na pytania z ankiety modułu zajęć w jednostkach organizacyjnych Uczelni.

odpowieź "bardzo dobra"

Rys. 18. Odpowiedź „bardzo dobra” na pytania z ankiety modułu zajęć w jednostkach organizacyjnych Uczelni.

Badania ankietowe prowadzone na Uczelni ułatwiają we właściwym czasie rozpoznanie zaistniałych trudności, oraz umożliwiają podejmowanie działań korygujących i zapobiegawczych. Wspierają i upowszechniają najlepsze rozwiązania zmierzające do doskonalenia jakości kształcenia.

Na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury (RB) pięciu nauczycieli akademickich z czterdziestu dwóch ocenianych uzyskało wyniki poniżej 4,0. Analiza poszczególnych pytań ankiety również wykazała, że pracownicy naukowo – dydaktyczni w sposób satysfakcjonujący wypełniają obowiązki dydaktyczne. W dwóch pytaniach tylko jeden nauczyciel uzyskał ocenę poniżej 3,0 dlatego podjęto działania w celu wyjaśnienia niskiej oceny.

Uzyskane w wyniku ankietyzacji nauczycieli akademickich oceny na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa (RM) są satysfakcjonujące, zalecane jest dalsze doskonalenie umiejętności dydaktycznych i utrzymywanie wysokiego poziomu kształcenia. W przypadku nauczyciela akademickiego ocenionego negatywnie Dziekan Wydziału przeprowadził z nim rozmowę. Po przeprowadzeniu analizy wyników ankietyzacji modułu zajęć uwagi zostały przekazane Dziekanowi Wydziału (decyzją Dziekana Kierownicy Katedr i Zakładów odpowiadają za szczegółową analizę uwag oraz zainicjowanie działań naprawczych).

Prośbę o wypełnienie ankiety pracodawcy wysłano do 45 zakładów produkcyjnych regionu. Wydział uzyskał informację zwrotną od pięciu pracodawców.

Wśród najczęściej wskazywanych odpowiedzi na pytania:

- *Jakich specjalistów aktualnie poszukuje Państwa firma/instytucja?* wskazywano: inżynierów mechaników, mechatroników, technologów spawalników i obróbki cieplnej, elektroników, balistików, programistów, automatyków, specjalistów ds. płac, zakupów, techników energetyków, konstruktorów, informatyków, elektroników, technologów montażu (nie wszystkie wymieniane specjalności można uzyskać na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa);
- na pytanie drugie o możliwość zatrudnienia wszystkie ankietowane firmy odpowiedziały pozytywnie;
- *Czy w Państwa firmie mogą odbywać praktykę lub staż studenci/ absolwenci Politechniki Rzeszowskiej?* - w odpowiedzi jeden z pięciu pracodawców nie przyjmuje studentów na praktyki;
- we wszystkich odpowiedziach zapisano potrzebę znajomości języków obcych (preferowane języki: angielski i rosyjski) jako wiedzy zwiększającej szansę zatrudnienia.

Wypełnione ankiety pracodawcy dostarczyły informacji o treści, które powinny być ujęte w programach studiów. Jeden z pracodawców po wypełnieniu ankiety zaznaczył, aby więcej ankiet do niego nie przysyłać, dwóch innych pracodawców ankietę obejrzało, ale jej nie wypełniło. Zaznaczyli oni również aby w przyszłości ankiety do nich nie przysyłać.

Podsumowując wyniki ankietyzacji i hospitacji na Wydziale Chemicznym (RC) Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia zaproponowała żeby:

- Dziekan Wydziału wyjaśnił krytyczne uwagi pod adresem czterech nauczycieli akademickich z samymi zainteresowanymi;

- nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia w ramach jednego modułu zajęć przestrzegali zasad weryfikacji efektów kształcenia opisanych w karcie modułów;
- w celu podniesienia wagi ocen uzyskanych w pierwszym terminie ocena zaliczenia każdej formy zajęć danego modułu i ocena z egzaminu były średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez studenta w poszczególnych terminach;
- podjęto starania znalezienia środków na doposażenie laboratoriów oraz korytarzy wydziału;
- sprawdzono systemy nagłaśniające w salach i przeprowadzono ich ewentualną naprawę;
- zweryfikowano godziny otwarcia dziekanatu dla studentów.

Na Wydziale Matematyki i Fizyki Stosowanej (RF) w wyniku ankietyzacji modułu zajęć nieliczne komentarze dotyczące modułów przekazano Komisji ds. Planów i Programów Studiów. Z uwagi na niewielki odzew studentów na ankiety udostępniane w systemie USOS-web członkowie WKZJK zaproponowali władzom wydziału zorganizowanie spotkania ze studentami w celu zachęcenie do wypowiedzania się w systemie USOS-web na temat zaliczonych przez nich modułów, a także rozwianie wszelkich wątpliwości dotyczących ankietyzacji.

W czasie analizy wyników ankietyzacji modułu zajęć na Wydziale Zarządzania (RZ) wzięto pod uwagę jedynie te moduły, w odniesieniu do których wypełniono co najmniej 10 % ankiet. Wśród nich dwa moduły zajęć budziły zastrzeżenia. W przypadku pierwszego modułu w sześciu pytaniach odnotowano wynik niższy niż 3,0; zaś w odniesieniu do drugiego ocenionego modułu studenci w czterech pytaniach udzielili odpowiedzi poniżej 3,0. Uwagi odnośnie wskazanych modułów zostały przekazane do prodziekana ds. kształcenia odpowiedzialnego za kierunek, w ramach których są realizowane.